

โครงการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

อาจารย์ผู้สอน อาจารย์พิพรรธพร กาทอง อาจารย์ชลภูมิ บรรหาร ผ.ศ. โชตรศมี จันทน์สุคนธ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา 2554

รหัสวิชา ส 33101

รายวิชา สังคมศึกษาพื้นฐาน 3

จำนวน 3 คาบ / สัปดาห์

จำนวน 1.5 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาแผนที่เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์และเทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของโลกได้แก่ ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปอเมริกาใต้ ทวีปแอฟริกา ตลอดจนวิเคราะห์ถึงการรวมกลุ่มระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคของโลกและความสัมพันธ์ของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคของโลก

เรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ศึกษาความสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายสำคัญของประเทศไทย โดยเฉพาะกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอาญาที่ประชาชนควรรู้ ศึกษาเกี่ยวกับประเพณี วิเคราะห์คุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทย และเสนอแนวทางการนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ศึกษาหลักการบริหารทรัพยากรในเรื่องหลักประสิทธิภาพประสิทธิผลได้ อธิบายหลักการของเศรษฐศาสตร์สำหรับผู้บริโภค ผู้ผลิต นโยบายการคลัง การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจ ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย สถานการณ์เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศและการเคลื่อนย้ายเงินทุน เปรียบเทียบอัตราแลกเปลี่ยน และสามารถวางแผนทางการเงิน การออม การบริหารการเงินส่วนบุคคล ตลอดจนวิเคราะห์ความสำคัญและประโยชน์ของการออม เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ศึกษาการนับศักราชและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สากลและไทยโดยเปรียบเทียบ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของยุคสมัยทางประวัติศาสตร์กับเหตุการณ์สำคัญที่แสดงความต่อเนื่องของเวลา สามารถอธิบายขั้นตอน วิธีการ หลักฐาน โดยเปรียบเทียบวิถีชีวิตของคนในซีกตะวันออกและตะวันตกกับวิถีชีวิตของคนไทยได้ ตลอดจนศึกษาพัฒนาการ เหตุการณ์สำคัญ ความเป็นมา ประวัติและผลงานการสร้างสรรค์อารยธรรม ของภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก และมีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของไทย สมัยกรุงธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์

ศึกษาพัฒนาการการเมืองการปกครองไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน พัฒนาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 การสร้างสรรค์ทางศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาและผลงานของบุคคลสำคัญ

มาตรฐานการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

สาระที่ 1 ภูมิศาสตร์

มาตรฐานที่ 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกาย-ภาพ ตระหนักถึงความสัมพันธ์ของ สรรพสิ่งที่ปรากฏใน ธรรมชาติที่สัมพันธ์กัน

ระวางที่ตาม ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาข้อมูลภูมิสารสนเทศ อันจะนำไปใช้

และจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์กับ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ สร้างสรรค์วัฒนธรรม

และมีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน 2.1 ปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย ประเพณี และ วัฒนธรรม ไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลก

มาตรฐาน 2.2 เข้าใจในระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษา ไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน 3.1 เข้าใจและสามารถ บริหารจัดการทรัพยากร ในการผลิตและการบริโภค การใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิต อย่างมีคุณภาพ

มาตรฐาน 3.2 เข้าใจระบบและ สถาบันเศรษฐกิจ ต่างๆ ความ-สัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจ และ ความจำเป็น ของการร่วมมือทางเศรษฐกิจ ของสังคมโลก

สาระการเรียนรู้ที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการ ทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผลมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างมีระบบ

มาตรฐาน4.2 เข้าใจพัฒนาการ ของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์ และการ เปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่ เกิดขึ้น

มาตรฐาน 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภาคภูมิใจ และธำรง ความเป็นไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องแผนที่ ภูมิประเทศ ระบบสารสนเทศ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางสังคม ประชากร ลักษณะการเมืองการปกครอง และวัฒนธรรมของโลก
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ ภูมิอากาศ พืชพรรณ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกา และความสัมพันธ์ของการรวมกลุ่มประเทศ
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติเป็นพลเมืองดีของสังคมประชาธิปไตย
4. มีความรู้ความเข้าใจระบอบการเมืองการปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ กฎหมายที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่มาของประเพณี แนวทางการปฏิบัติตน และเปรียบเทียบความเหมือน หรือแตกต่างของประเพณีวัฒนธรรมแต่ละภูมิภาค
6. มีความรู้ความเข้าใจการบริหารทรัพยากร การบริโภค การผลิต วางแผนทางการเงิน การออม เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน
7. มีความรู้ความเข้าใจนโยบายการค้า การพัฒนาเศรษฐกิจไทย สภาพเศรษฐกิจไทย สถานการณ์เกี่ยวกับการค้า การเปรียบเทียบอัตราการแลกเปลี่ยนเงิน
8. มีความรู้ความเข้าใจเทียบยุคสมัย ทางประวัติศาสตร์ ขั้นตอน วิธีการ ประเภท แหล่งที่มา วิถีชีวิตของคนในซีกโลกตะวันออกและวิถีชีวิตคนไทย
9. มีความรู้ความเข้าใจปัจจัยทางภูมิศาสตร์สภาพแวดล้อมต่อการพัฒนามนุษยชาติในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ แอฟริกา และออสเตรเลีย – โอเชียเนีย ตั้งแต่อดีตปัจจุบัน
10. มีความรู้ความเข้าใจในการสถาปนาและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เหตุการณ์สำคัญ ภูมิปัญญา บุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี และรัตนโกสินทร์

หัวข้อหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ภูมิศาสตร์

เรื่องที่ 1 เครื่องมือและเทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์

1.1 แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

1.2 ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์

เรื่องที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโลก

2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก

2.2 สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของโลก

เรื่องที่ 3 ภูมิภาคของโลก

3.1 ทวีปยุโรป

3.2 ทวีปอเมริกาเหนือ

3.3 ทวีปอเมริกาใต้

3.4 ทวีปแอฟริกา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

เรื่องที่ 1 พลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

1.1 พลเมืองดี

1.2 การเมืองการปกครอง

เรื่องที่ 2 กฎหมายสำคัญของประเทศไทย

2.1 กฎหมายที่ประชากรควรรู้

2.2 กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกฎหมายอาญาที่ควรรู้

2.3 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เรื่องที่ 3 ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา

3.1 ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

3.2 ภูมิปัญญาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เศรษฐศาสตร์

เรื่องที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์

เรื่องที่ 2 การเงิน การพัฒนาเศรษฐกิจ และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

2.1 การคลัง

2.2 การพัฒนาเศรษฐกิจ

2.3 เศรษฐกิจระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ประวัติศาสตร์

เรื่องที่ 1 การแบ่งช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์สากลไทยและวิธีการทางประวัติศาสตร์

1.1 การนับศักราชและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สากลและไทย

1.2 วิธีการทางประวัติศาสตร์

เรื่องที่ 2 พัฒนาการความเป็นมาของมนุษยชาติในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

2.1 พัฒนาการความเป็นมาของภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกโดยสังเขป

2.2 เหตุการณ์สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.3 ประวัติและผลงานการสร้างสรรค์อารยธรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

เรื่องที่ 3 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของไทยสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์

3.1 พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของไทยสมัยธนบุรี

3.2 พัฒนาการทางด้านการเมือง การปกครองของไทย สมัยรัตนโกสินทร์

3.3 พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปกรรมวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยสมัยรัตนโกสินทร์

3.4 เหตุการณ์สำคัญของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

3.5 การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กระบวนการสอนแบบบรรยายโดยผู้สอนเป็นผู้อธิบายให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎี หลักการทาง ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และหน้าที่พลเมืองสังคมมานุษยวิทยา เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้แก่ ผู้เรียน

2. กระบวนการสอนแบบระดมความคิด / กิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ และได้เข้าใจใน หน่วยการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการทำกิจกรรม

3. ทำแบบฝึกหัดเพื่อประเมินผลจากการเรียนรู้

4. การค้นคว้ารายงาน กลุ่ม/บุคคล เป็นการค้นคว้าแบบอิสระภายใต้กรอบของเนื้อหา

การวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประเมินผลรายปี ดังนี้

ภาคเรียนที่ 1

ใบงานครั้งที่ 1 เรื่อง การใช้ข้อมูลดาวเทียมด้านภูมิศาสตร์

ใบงานครั้งที่ 2 เรื่อง ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ใบงานครั้งที่ 3 เรื่อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพของโลก

ใบงานครั้งที่ 4 เรื่อง สภาพแวดล้อมทางด้านประชากร สังคม และวัฒนธรรมของโลก

ใบงานครั้งที่ 5 เรื่อง ภูมิภาคของโลก

- ทวีปยุโรป

- ทวีปอเมริกาเหนือ

- ทวีปอเมริกาใต้

- ทวีปแอฟริกา

สัปดาห์บูรณาการ

ใบงานครั้งที่ 6 เรื่อง โครงสร้างการเมืองการปกครอง

ใบงานครั้งที่ 7 เรื่อง กฎหมาย

ใบงานครั้งที่ 8 เรื่อง ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาในสังคมอื่น ๆ

สอบปลายภาคเรียนที่ 1

ภาคเรียนที่ 2

ใบงานครั้งที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์

ใบงานครั้งที่ 2 เรื่อง การคลัง การพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

สัปดาห์บูรณาการ

ใบงานครั้งที่ 3 เรื่อง การแบ่งช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์สากลไทยและวิธีการทางประวัติศาสตร์

ใบงานครั้งที่ 4 เรื่อง พัฒนาการความเป็นมาภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

ใบงานครั้งที่ 5 เรื่อง ประวัติและผลงานการสร้างสรรค์อารยธรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก

ใบงานครั้งที่ 6 เรื่อง พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของไทยสมัยธนบุรี

ใบงานครั้งที่ 7 เรื่อง พัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศของไทยสมัยรัตนโกสินทร์

สอบปลายภาคเรียนที่ 2

คะแนนเก็บระหว่างภาค : คะแนนสอบปลายภาค = 80: 20 คะแนน (ตลอดปี)

คะแนนสอบกลางภาค	20 คะแนน
คะแนนเก็บจาก (แบบฝึกหัด ใบงาน รายงาน กิจกรรม)	10 คะแนน
คะแนนบูรณาการ	20 คะแนน
คะแนนวิพิชัศนา/กีฬาสาธิตสามัคคี	10 คะแนน
คะแนนทัศนศึกษา	10 คะแนน
คะแนนสอบปลายภาค	20 คะแนน
กิจกรรมระหว่างเรียน (โครงการทำดีเพื่อพ่อ)	10 คะแนน
รวม	100 คะแนน

หนังสืออ้างอิงและเอกสารประกอบการสอน

กรมด ทอชธรรมาชาติ คณะ. การเมืองการปกครองไทย กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์. 2546

กรมด ทอชธรรมาชาติ และคณะ คู่มือการจัดการเรียนรู้อุ่มสังคมาศีกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์. 2547

กรมด ทอชธรรมาชาติ และคณะ หนังสือแบบเรียนอุ่มสังคมาศีกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์. 2547

ครองชัย หัตถาและวิไลเจดิด ทวีสิน. ภูมิศาสตร์กายภาพ กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ จำกัด. 2533.

ณรงค์ พ่วงพิศ และคณะ. ประวัติศาสตร์ ม.3. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ จำกัด. 2544.

ลิขิต ธีรวคิน. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2541

วาริ นาสกุล และคณะ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530

อมรา รอดดารา และคณะ. คู่มือการจัดการเรียนรู้อุ่มสาระสังคมาศีกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2546.

อังคณา ตติรัตน์ และคณะ. คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้อุ่มสาระพื้นฐาน สังคมาศีกษาศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2548

****หมายเหตุ** โครงการสอนนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม